

مِشْرَاتُ الْهَادِي

MISHRAT OL
HAJADI

નાશિર : મરકઝે તરબીયતે મુમેનીન, અલ-વિઝારતુલ અલવીયાહ, વડોદરા.

મોહર્રમ-સફર ૧૪૩૭ / ઓક્ટોબર-નવેમ્બર ૨૦૧૫

ફેમ જારી છે.

ખુદાતઆલાનો શુક કરીએ છીએ, એનો હઝારહા એહસાન માનીએ છીએ કે, તેએ અપને હક્કના દીનના નજાતના સફીનામાં બેસનારા કરેલા છે. આ નૂરાની સફીનું-કિશતી રોઝે અવ્વલથી જારી છે. લાખો વરસથી લાખો ઈન્સાનોને નજાત અપાવી છે. જ્યાં તક દુનિયામાં ઈન્સાનોનો વુજૂદ છે ત્યાં તક આ સફીનાની કાર્વાઈ ચાલુ રહેશે. આ કિશતીના રૂબાન-કપ્ટાન ખુદાના દાઈ રૂબનારાઓને ઉગારે છે, ગરક થાનારાઓને બચાવે છે, ગુમ્રાહીના અંધારાથી ભરેલા આ દુનિયાના દરિયા માંથી તારવીને સાહિલે કુદસ અને કિનારએ નૂર તરફ પહોંચાડી દે છે. શું શાન છે કિશતી પર સવાર થાનારની અને શું શરમંદગી છે કિશતી પર સવાર ન થઈને હમેશા વાસ્તે જાન ગુમાવનારની!

આ કિશતી તે તો છે કે, જેને અપના હુસૈન, ઈમામે આલી મકામ મદીનાથી કરબલા લઈને ગયા. કિશતીવાલા કરબલાઈઓ નજાતના રસ્તે લાગી ગયા. ફાની દુનિયાની રાહતની રાહને ભુલીને હક્કતઆલાના દીનને ખાતિર ફિદા થાવા હુસૈની દામનને પકડીને એવી રાહ પર જાવા નિકલી ગયા કે, જે રાહ જન્નતની રાહ હતી અને તેને બતાવવા મૌલા હુસૈન (અ.સ.) શહાદતની શમ્સ લઈને ઉભેલા હતા. મોહર્રમુલ હરામના અશરહ મુબારકહમાં મુમેનીનની જમાઅતમાં હુસૈની દાઈ સૈયેદના સાહેબ (ત.ઉ.શ.) આ કિશતીની ઝિક્ક કરીને હુસૈની ઈમાનદારોને હુસૈની મજલિસમાં આવવાની દાઅવત દે છે અને ફરમાવે છે કે, “એવો કોઈ અમલ છે કે જે અમલ તમને જન્નત ખરીદીને આપે? એવો કોઈ ગમ છે જેને અપનાવવાના સબબ તમે તમારો ગમ ભુલી જાવ? એવી કોઈ ઝિક્ક છે કે જે ઝિક્કને સાંભલીને કેયામત તક દુનિયાના લોગો આહોઝારી અને માતમ કરશે? અય મુમેનીન! તમે યાદ રાખો કે, આ અમલ, આ ગમ અને આ ઝિક્ક સૈયેદુશ શોહદા ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ની બરકતો અને ઈનાયતો છે જે ને કોઈ વક્ત ફના નથી.”

તમામ મખ્લૂકાતમાં ખુદાતઆલાએ ઈન્સાનને અલફી કામતમાં યાઅની ઊભા આકારમાં પૈદા કીધેલો છે. તેને સીધો ટટ્ટાર બનાવેલો છે. તે સીધો રહે, સીધી રાહને પસંદ કરે, સીધા અમલનો શૌક કરે અને આલમે બાલાની તરફ સીધો ચઢી જાય એવી ગરઝ છે. જેમ તમામ મખ્લૂકાતમાં ઈન્સાન અશરફ છે, તેમ તમામ ઈન્સાનોના દરમિયાન એક ઈન્સાન એવા છે કે, જે તમામ નાપાકીઓ અને કુદૂરતોથી પાકો સાફ છે. તેથી જ કરીને તે સાહેબ ફરિશ્તાઈ ફેઝને કુબૂલ કરે છે. આમ ઈન્સાનોમાં તે દરજામાં બલંદ મકામ હાસિલ કરે છે. આ ફેઝની મદદથી તે સાહેબ પોતાને માનનારા તમામ સઘલાને રાહે રાસ્તની તરફ દોરવે છે અને દાઈની ફરઝ અદા કરીને હક્કતઆલાના દીનની દાઅવતને કાર્મ કરે છે. મુમેનીનને પોતાની દાઅવતના સફીનએ નજાતમાં સવાર થાવાનો, દાખિલ થાવાનો શરફ આપીને સાહિલે કુદસ પર સલામત ઉતારી દે છે. આ સાહેબ હર ઝમાનમાં મૌ. ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ની આલે અત્દરના ઈમામ છે, જે હમેશા બાકી રહેશે અને આપ જ સફીનએ નજાતના માલિક, કપ્ટાન, નાખુદા અને રૂબાન છે. સતર હોય કે ઝુહૂર, બેવે હાલતમાં કિશતીના બાશિદાઓને દુનિયાની ઝલાલતનો કોઈ ખૌફ નથી. કેમકે તેઓને ખબર છે કે, તેઓની સરપરસ્તી કરનાર કોઈ માઅમૂલી શખ્સ નથી.

રોઝે અવ્વલથી આ મુજબ હિદાયતના સાહેબોનો સિલસિલો જારી છે. પહેલા પહેલ પાક ઈન્સાન, ખુદાના સફી અને ખલીફા મૌલાના આદમ (અ.સ.) છે. આપના બાદ આપના નક્શે કદમ પર હિદાયતનો સરંજામ થાતો આવેલો છે. હરએક ઝમાનમાં એક આદમ આવે છે કે, જે મુમેનીનને અસલી દાઅવત તરફ ઈઝન આપીને તેમાં વહેનારા ઈલ્મના મીઠા પાનીના (બકીયાહ પેજ નં. ૨ પર)

જે શખ્સના બદ અપ્લાક હોય એના કાનમાં તમે ઝમાન દો.

(પેજ નં. ૧ નું બાકી)

ઝરણાના પાનીથી સૈરાબ કરીને તમામ તરહથી શિફા બખ્શીને જે મંગિલે મકસૂદ મુમેનીન વાસ્તે તય હોય છે ત્યાં પહોંચાવી દે છે. ખુદાતઆલાએ આદમને જે નૂર બખ્શું તે નૂરના સામે ફરિશ્તાઓએ સજદો બજાવો છે. એ જ નૂર મૌ. આદમના કાર્દમ મકામની પૈશાનીમાં ચમકે છે. ઈમામે હક્ક અને દાઈએ હક્કમાં ચમકે છે. જેના સબબ સાહેબે દાઅવતે આદમીયહ વાસ્તે મુમેનીનને સજદએ ઈતાઅત બજા લાવવું ફરજ બને છે, કદમ ચુમવું વાજિબ બને છે. આ નૂરનો દુશ્મન યઝીદ લઈન થયો. પોતે નારી હતો, આગવાલો હતો યાઅની જહન્નમી હતો. જહન્નમી નારી લોગો જન્તી નૂરાની લોગોના દરજા કઈ તરહ જોઈ શકે! જહન્નમમાં તો બલશે પણ યહોં હસદના મારે દુનિયામાં જ આ યઝીદીઓ બલી મરે છે.

મૌ. આદમ, દૌરૂસ્સતરના પહેલા નબી છે, આપના બાદ ઘણા નબીઓ, વસીયો અને ઈમામો થાતા આવા છે. આ તમામમાં અશરફ પંજતન છે. ફાતેમી ઈમામો છે. ઈમામે હક્ક કોઈ હિકમતના સબબ પડદામાં રહે, સતરમાં રહે પણ એમના નાઈબ દાઈયુલ મુલક એમની મસનદ પર બેસીને ઈલાહી અને ઈબ્દાઈ ફેઝ મુમેનીનની તરફ પહોંચાવે છે. જેમ પહેલાના વક્તમાં અંબિયા હતા તેઓ મુસ્તવદઅ હતા યાઅની તેમની નસલ માંથી ઈમામત જારી નહોતી થાતી, પણ તેઓની નુબૂવતને સાથે સતરમાં મુસ્તકર્ ઈમામોનો સિલસિલો જારી હતો. જેઓની તાઈદથી મુસ્તવદઅ નબીઓ નુબૂવત કરતા હતા. આ મુસ્તકર્ ઈમામનો સિલસિલો આજે મૌ. ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ની નસલમાં કાર્દમ છે જેના વાસ્તે ખુદ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.વ.) બરકત બોલી ગયા છે.

૨૧ માં ઈમામે ફાતેમી મૌ. અબુલ કાસિમ તૈયેબ (અ.સ.) ૮૦૮ સાલ પહેલા મિસિરથી પડદે થયા તે બાદ ૨૨ શાઅબાનુલ કરીમ પૃ૩ર હિ. માં યમનમાં મૌલાતોના અલ-હુરૃતુલ મલેકહ (રિ.અ.), હુફ્રતે ઈમામીના ઈન્તેકાલ બાદ મૌ. ઝોએબ બિન સૈ. મૂસા (આ.કુ.) નસ્સે જલીથી પહેલા દાઈયુલ મુલક યાઅની તૈયેબી સતરની ઈલ્લાકની દાઅવતના પહેલા દાઈએ તૈયેબી કાર્દમ થયા. નસ્સના ઝરીએ ઈબ્દાઈ ફેઝના હક્કદાર થયા, સાહેબે બયઅતો મીસાક બના. આ નસ્સ અને ફેઝથી એક દાઈ બાદ બીજા દાઈ કાર્દમ થાતા રહ્યા. હર દાઈ ફેઝના મોહતાજ રહ્યા પણ સાથે એ મુમેનીનના અમીર અને સરદાર થયા. હર દાઈ ખુદાની બારગાહમાં દોઆ ગુઝારે છે કે, “અય પરવરદિગાર! હમ્મે તે ફેઝના તલબદાર છીએ, લેહાઝા તું તે ખૈરને હમારી તરફ ઉતાર.” હરએક દાઈ ઈમામુઝમાન (અ.સ.) ના તાબેદાર છે, તાઈદે ઈમામીના માતહત ખિદમત-ગુઝાર છે અને આલે મોહંમદ (સ.અ.) ની ગુલામી પર એ તમામને ફખર છે. આ મખૂકીયત અને ઈતાઅત-ગુઝારીને તેઓ પોતાની મોટામાં મોટી નેઅમત માને છે. દૌલત જાહે છે.

પહેલા દાઈ સૈ. ઝોએબ સાહેબથી ચુમાલીસમા દાઈ અલ-મૌલા અલ-મુકદ્દસ અલ-હય્ય સૈ. તૈયેબ ઝિયાઉદ્દીન સાહેબ તક તમામ દોઆતે હુસૈનીયત અને હક્કાનીયત એ તરહથી હમ મુમેનીનના દિલોમાં ઝિંદા રાખેલી છે કે, ઝિકે કરબલા અને ઝિકે શહાદતે મૌલા હુસૈન (અ.સ.) થી સબકઆમૌઝ થઈને હમ્મે દુનિયાના અધ્યામને આખેરતની અઝીમુશ્શાન નેઅમતોને પામવા શરીઅતના અરકાનની પાબંદીમાં ગુઝારી રહ્યા છે. અલ-મૌલા અલ-મુકદ્દસ બાવાજી સાહેબ ૪૨ સાલ ૧૮ અધ્યામ તક ઈલાહી ફેઝ હાસિલ કરીને દાઅવતુલ હક્કની ખિદમત બજાવતા રહ્યા. આપની નઝરાત અને ઈનાયત આજે પણ જારીયહ છે. દાઈ તે મલાઈકત ઝિલ ફૂવત છે યાઅની મલકી શિકલો સૂરતના હોય છે, કોઈ મુમિન યાહે કે ફરિશ્તાના દીદાર કરે તો એ બિલા શક દાઈના ચહેરાને જોઈ લે તો જાણે ફરિશ્તાના દીદાર થઈ ગયા.

હર ઈમામે હક્ક, ભલે ને એ જિસ્માની હસ્તીમાં નઝરોના સામે મૌજૂદ ન હોય પણ એ એની નૂરાની તાકત અન એઅજાઝથી ફરિશ્તાઓની, જિન્નાતની અને ઈન્સાનોની ઈબ્દાદ અને નુસ્રત પર આવતા હોય છે. મૌ. ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) અગર ફરિશ્તાઓ અને જિન્નાતની મદદ કરતા હોય તો આપના મુમેનીન, આપની મુસીબતને યાદ કરનાર કે જે વક્ત તેઓ પોતે મુસીબતમાં ગિરફ્તાર હોય તો આપ તેઓને મુસીબતથી આઝાદ કેમ નહીં કરો! બિલાશક કરશો જ . . . . આપ મૌલા મુમેનીનને ફરમાવે છે કે, “દુનિયાનો ગમ અને ગુનાહોની તૌબા, આખેરતમાં ખુશીનો સબબ બને છે. આ દુનિયા તો ગુઝરગાહ છે. (બકીયાહ પેજ નં. ૩ પર)

જે શખ્સને ખરાબ ખવાબ આવતા હોય એને કહો કે રાતે સૂરતુન્નાસ અને સૂરતુલ ફલક પઢે.

બરકાતે હુસૈનીયહ સાથે સાલ મુબારક

તમામ કારેઇનને મિશ્કાતુલ હાદીના ઇદારા તરફથી ૧૪૩૭ હિ. નું સાલે જદીદ મુબારક થાય. મિશ્કાતુલ હાદીની ૧૨ મી સાલગિરહ સાથે આ શુમારો શાયેઅ કરવામાં આવે છે.

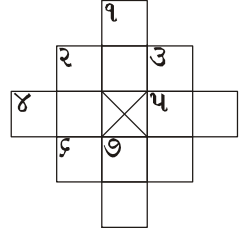

લફઝી કશ-મ-કશ

* ઉભી તરફીઝ :

- ૧) બાવાજી, પપ્પા. (૨)
- ૨) ઈઝઝતવાલા. (૩)
- ૩) જેમ સૂરજની સરદારી પૂરી કાએનાતમાં કેલાયેલી છે, તેમ દિલની સરદારી પૂરા _____ પર છે. (૩)
- ૭) ભાઈ! આ તરહથી આ કામ નહીં થાય, કોઈ બીજો _____ કરવો પડશે. (૨)

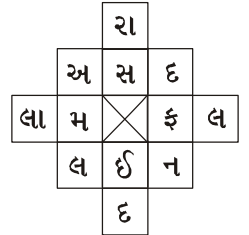
* આડી તરફીઝ :

- ૨) ઈન્સાન પણ કેવો _____ છે કે એને ખુદ પોતાની વિલાદત કે વફાત પર કાબૂ નથી. (૩)
- ૪) હરએક જાનદાર જે આ ઝમીન પર જન્મ લે છે તેની _____ ની ઝિમ્મેદારી ખુદાએ લીધેલી છે. (૨)
- ૫) _____ દિન કરતા ઝિયાદહ રહેવાની નિયત હોય તો તે જગા પર કસર નમાઝ ન પઢે. (૨)
- ૬) આકિલ, સમઝદાર, હોશિયાર. (૩)

સહી જવાબ આપનાર : મુલફિકાર ફીરોઝુદીન વોહરા.

ગયા શુમારાના લફઝી કશ-મ-કશનો ખુલાસો :-

નોંધ : કારેઈનને ઈલ્તેમાસ છે કે, લફઝી કશ-મ-કશ ના જવાબો લખી હમારા એડ્રેસ પર સફર મહીનાની ૧૦ તારીખ પહેલા પોતાના મોબાઈલ નંબર સાથે મોકલી આપે. સહી જવાબ આપનાર મુમેનીનનો ડ્રો કરવામાં આવશે અને જે નસીબદાર ભાઈનું નામ ખુલશે તેને એક યાદગાર તોહફાથી નવાઝવામાં આવશે. ☆

(પેજ નં. ૨ નું બાકી)

બલાનું ઘર છે. એમાં આરામ શું? પણ તમારા વાસ્તે આખેરત તો કિયામગાહ છે. નેઅમતનું ઘર છે. એમાં તકલીફ શું? હવે તમને આ બેવે માંથી ઈખ્તિયાર કરવાનું છે. જો તમે દુનિયાને રાહતનું ઘર સમજીને ચાલતા હોવ તો એ તમારી સમઝ અને અકલની કોતાહી અને ખતા છે. મુમેનીન તમે તમારી જાનમાં નક્કી જાણી લો કે, હું મારા નાનાજી અને બાવાજીના ફરમાન મુજબ અમલ કરી રહ્યો છું. મૌત બાદ મારા વાસ્તે આ મોટામાં મોટી જીત છે. તમે તમારી મૌતને રાહતમાં તબ્દીલ કરી શકો છો, પણ તેના વાસ્તે તમને ખૂબ મહેનત અને તકલીફ ઉઠાવવી પડશે.” ☆

<p>શમ્સો કમર સે ભી હસી સૂરત તેરી હુસૈન, જિસ શખ્સ કે હે દિલ મેં મોહબ્બત તેરી હુસૈન, બે-મિસ્લો બે-નઝીર હે તારીખ હે ગવાહ, મહેબૂબે હક્ક કી પુશ્તે મુબારક પે હે સવાર, નાના શફીએ રૌઝે જઝા હે ઈસી લીયે, તખ્તે ચઝીદ હે ન અબ તાજે ચઝીદ હે, ફાકાકશીઓ તિશ્નગી ગુરબત તેરી હુસૈન,</p>	<p>અલ્લાહ કી કિતાબ હે સીરત તેરી હુસૈન. ઉસ પર હે બિલ ખુસૂસ ઈનાયત તેરી હુસૈન. તૈગો કે ઝૈરે સાયા ઈબાદત તેરી હુસૈન. અલ્લાહ રે ચે શાન ચે અઝમત તેરી હુસૈન. મહેશર મેં કામ આએગી નિસ્બત તેરી હુસૈન. કાઈમ સદા રહેગી હુકૂમત તેરી હુસૈન. મશ્હૂર હે જહાં મેં કનાઅત તેરી હુસૈન. ☆</p>
--	---

જે શખ્સની સેહત બરાબર ન રહેતી હોય એને કહો કે ફજરમાં મઘ જમે.

હિઠાયત

ઝિક આવેલી છે કે, એક શખ્સે એક ગધેડો અને એક બકરો પાલો હતો. ગધેડો આ શખ્સના અનાજ, ઘાસ, પાની, સામાન વગેરેનું વજન ઉઠાવતો હતો તેથી તેની બરાબર દેખરેખ રાખવામાં આવતી હતી. તેના જમન-પાની અને ઈલાજ વાસ્તે તે શખ્સ કોઈ કસર રાખતો ન હતો. ગધેડા પર માલિકનો આ મુજબનો પ્યાર, તકેદારી અને તેના તરફ ખાસ ધ્યાન જોઈને બકરો મનમાં ને મનમાં ગધેડાથી હસદ કરવા લાગો, બકરો એવા અવસરના તલાશમાં હતો કે જેથી ગધેડાને માલિકની નજરમાં નીચો પાડી શકાય.

એક દિવસ કોઈ એવો વિચાર કરીને બકરો ગધેડાને કહેવા લાગો કે, “જો ભાઈ! આ તો મને જે સાડું લાગું તે તને હું કહું છું, પછી તુંને જે કરવું હોય તે તારી મરજીની વાત છે. માલિકે મને ખુલ્લો છોડી મુકો છે તેથી હું તો આરામથી યહાં-વહાં ઉછલી-ફૂદીને મસ્તીથી ફિરું છું. હું તો મારી મરજીનો માલિક છું પણ મને એ સમજ નથી પડતી કે, તારી પીઠ પર ભારે ભરખમ બોઝ લાદીને માલિક તુંને દૂર દૂર તક શું કામ ઢસડી જાય છે!”

ગધેડો બોલો કે, “હાં! તારી વાત તો ૧૦૦ ટકાની. માલિકનો મારા સાથે આ મુજબ વ્યવહાર મને પણ ખટકે છે. પણ આમાંથી હું કેમ છટકી શકું તે તું મને બતાવ.” બકરાને મૌકો મિલી ગયો. બકરો ખુશી-ખુશી બોલો કે, કોઈ બીમારીનો બહાનો બતાવીને તું એક ખાડામાં પડી જા, પણ જો હાં સંભાલીને. પછી ઢોંગ કરીને લંગડાતો લંગડાતો ઘરે આવી જાજે અને થોડા દિવસ મૌજથી આરામ કરી લેજે.

ગધેડો બકરાની વાત માનીને એક ખાડામાં પડી જાય છે અને એના લીધે હકીકતમાં એના પગનું હાડકું ભાગી જાય છે. એટલું કે તે હલનચલન કરવાથી પણ લાચાર થઈ જાય છે. માલિક વેદને બોલાવે છે. વેદ ઈઝાઓ જોઈને માલિકને તૂટેલા હાડકા પર બકરાની ચરબીથી માલિશ કરવાની સલાહ આપે છે. તરત જ માલિક બકરા પર છુરી ફેરવવાનું શુરૂ કરે છે . . . . અને બકરો પોતે ખેલનો બકરો બની જાય છે!

નસીહત એ છે કે, ખોટી સલાહ આપવાનો નતીજો ખરાબ આવે છે અને એ સલાહ આપનારને પણ ભારે પડી જાય છે. ખોટી-ખરાબ સલાહ આપવાને બદલે સલાહ જ ન આપવી તે બહેતર છે. આપવી તો કોઈને એવી સલાહ આપવી કે, જેમાં બધાની ભલાઈ હોય. ★

“ હમેં માઅલૂમ નહી ”

મોલા હાતિમ કા હો હમસર હમેં માઅલૂમ નહી,
આપ સા ઓર કોઈ રહેબર હમેં માઅલૂમ નહી.

દીને હક્ક આપ સે રૌશન હે ચે સબકો રૌશન,
તુમ સિવા નૂર કા મઝહર હમેં માઅલૂમ નહી.

આપ હી નાઈબે તેચેબ હો નહી શક ઈસ મેં,
ચે કિસી ઓર મેં મઝહર હમેં માઅલૂમ નહી.

હક્ક ને કોસર જો દી અહમદ કો હો ઉસકે નાઈબ,
ઓર કોઈ નાઈબે કોસર હમેં માઅલૂમ નહી.

કાસિમે નારો જિનાઈ કે હો તુમહી તો નાઈબ,
ઓર કોઈ નાઈબે હયદર હમેં માઅલૂમ નહી.

આપ કે ઈલ્મ કી જો નહેર હે વો હે કોસર,
ઉસ સિવા ઓર ભી કોસર હમેં માઅલૂમ નહી.

બાગે ફિરદોસ હે ચે આપકી દાઅવત બેશક,
ઓર જન્નત કોઈ બઢકર હમેં માઅલૂમ નહી.

મફ્હૂમે અઝા જાનનેવાલેં કમ હેં,
એહસાન કો ગરદાનનેવાલેં કમ હેં,
શબ્બીર તેરે માનનેવાલેં હે બહોત,
લેકિન તેરે પહેચાનનેવાલેં કમ હેં.

હાજતેં આતી હેં બર આપકે દર સે સબકી,
એસા કોઈ ઓર કા હે દર હમેં માઅલૂમ નહી.

દીનો દુનિયા કી તરક્કી કા હુસૂલ આપ સે હે,
હો કિસી ઓર કે અંદર હમેં માઅલૂમ નહી.

આપ કી રાહ પે આના હે સભી કો એક દિન,
રાસ્તા ઓર કોઈ બહેતર હમેં માઅલૂમ નહી.

મુન્હસિર ઈનકી રઝા પર હે જિનાઈ મેં જાના,
જબકે રિઝવાઈ હે ચે દીગર હમેં માઅલૂમ નહી.

ચહીં મમ્સૂલ તો હે હબ્લે મર્તી કે હામિદ,
ઈસકે મુન્કિર હુવે અકસર હમેં માઅલૂમ નહી. ★

જે શખ્સની રોઝી તંગ હોય એને કહો કે સદકો કરે.

**नौहा - मौ.जैन (अ.स.) और
लाशये मौ.ईमाम हुसैन (अ.स.)**

मकतल में लाशे शेह पर क्या आ रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

जलती ऊर्मी ये देखा भाई तडप रहा है,
सीने ये शिअ ने उड़ उनके कदम रखा है,
और भुशुक हल्क ये वो भंजर चला रहा है,
हाँ वाअद्यये तिइली को मौला निभा रहा है.

ये देभ जान अपनी रूँओ रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

डूभी लहू में थी वो भाई की लाश ऊभी,
धोड़ों की टायों से थी आअद्य ने उसको कुचली,
माँ-जई बहेना भाई की लाश से जो लिपटी,
तब दिईँ उनको मारे तलवार उनको मारी,

कहे कर के लैया लैया थिल्ला रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

जैनभ को भींचा जल्लिम ने लाश से छुड़ाया,
और बांधे बाजू दर दर हे नंगे सर द्विसाया,
सामान सास लूँटा और जैमे को जलाया,
और नौक ये सिनाँ के सर शाह का चढाया,

ईस माजरे से गश ये गश भा रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

औनो मोहंमद बेटे जैनभ से दोनो बिछडे,
जैनभ की दोनों आँभों के तारे थे थियारे,
तैगो तबर से दोनो को दुश्मनों ने मारे,
मामूं ये अपनी जानें कुरबान कर के गुऊरे,

भाई ये अपनी दौलत लुटवा रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

अकबर का लाशा आया दुल्हन मगर न आई,
अख्तरवाँ बरस था सीने ये बरखी भाई,
बानु ने लाश बेटे की सीने से लगार्ई,
बोली जुदाई तेरी तकदीर ने दिभाई,

भाबी को वो दिलासा दिलवा रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

असगर को हुरमला ने तीरे सितम जो मारा,
थे ह्यथ में जो असगर गोया कुरआँ का पारा,
नन्ही बनाई तुरबत लाशा ऊर्मी में गाडा,
बानु का हो गया दिल ईस गम से पारा पारा,
असगर का जाली जूला जुला रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ.

ता उअर रोईँ जैनभ भाई को थाद कर के,
था करबला का मंऊर जो सामने नऊर के,
दम तोडती थी नाअर अेक आह को वो भर के,
ये गम वो गम हे रागिभ तुकडे हुवे जिगर के,

हरअेक का नाम लेकर बुलवा रही है जैनभ,
आँभों से पूँ के आँसू टपका रही है जैनभ. ★

सलाम - अर्श लरजता था

हिलती थी जर्मी सारी और अर्श लरजता था,
भंजर से गला जिस दम शब्जीर का कटता था.

लाशें ये जर्मी पर और नैजों पे अलम ये सर,
मजलूमों के पूँ से तर करबल का वो सेहरा था.
क्यूँ दैभतें हैं लाशा, गश आयेन सरपर को,
उलजा हुवा जरछी में अकबर का कलेजा था.

पानी के लीये सरपर भेशीर को जब लाये,
हाथों पे पिदर के वो मछली सा तडपता था.
क्या दद थी सितम की जब न रहेम किया कोई,
अेक तीर सितमगर ने बख्ये को वो मारा था.

नैजों से छिदा तन और तीरों से कटा सहेरा,
थी रेत गरम इस पर दुल्हा का वो लाशा था.
क्यूँ भाग तरो ताजा लूँटा अय सितमगारों,
शेह ने तो किसी का भी अेक डूल न तोडा था.

आअद्य ने रिदा छीनी और सर जो किया उरथों,
मूँह जीजीयो ने अपना जालों से छिपाया था.
आअद्य ने कुयल डाला इस शाह के लाशे को,
जहरा ने जिसे अपनी आगौश में पाला था.

जब भैमें में जैनभ से शेह होने लगे रूभसत,
अेक हथ्र का अय रागिभ इस वक्त नजारा था. ★

जे शरसने डीध न आपती होय अेने कहो के कुरआने करीमनी तिलापत करीने सुई.

અખ્બારે હાતિમીયહ

* સમલાયામાં મૌલાની સફર :

૧૬ ઝિલકાદ ૧૪૩૬, રવિવાર ના રોઝ સૈ. વ મૌ. હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) અઝાએ હુસૈન અંજુમનના અરાકીન સાથે સમલાયા મુકામે પધારા હતા. ત્યાંના રઈસ અને મુકીમ હસનઅલી નુરુદીન સમલાયાવાલાએ તેમની કિયામગાહ પર હુઝૂરની તશરીફ-આવરીનો શરફ હાસિલ કીધો હતો. આ મૌકાનો ફાયદો તેમના ભાઈ યૂસુફઅલી સમલાયાવાલાએ લીધો હતો અને ગામના બાઝારમાં તેમની દુકાનમાં પણ હુઝૂરની કદમ-આવરીની બરકત હાસિલ કીધી હતી. હુઝૂરે આલાએ મૈઝબાનના કારોબાર અને વેપારમાં બરકત અને તૌસીઅ તેમજ અહલો અયાલની ખિદમત અને સેહતો આફીયતની દોઆ ગુઝારી હતી.

* હુઝૂરેઆલી (ત.ઉ.શ.) ની અહમદાબાદમાં તશરીફ-આવરી : ૨૧, ૨૨ ઝિલકાદ ૧૪૩૬ હિ.

મૌલાનલ મન્નાન (ત.ઉ.શ.) ની તપ્ત-નશીની બાદ આપનો અહમદાબાદ મુકામે પહેલી વક્ત વુરૂદ થયો હતો. ત્યાંના રઈસ અને કોન્ટ્રાક્ટર ગુલામહુસૈન અલીભાઈ અને અલીભાઈ બદરૂદીન કોન્ટ્રાક્ટરના ફરઝંદો અને તમામ કુખ્યાના મુમેનીનને હુઝૂરેઆલી તેમજ હુદૂદે કિરામની ઘરમાં તલક્કી કીધી હતી અને હુઝૂરે કદમબોસીની બરકાતે શરીફહ ઈનાયત કીધી હતી. એમાં મરકઝી મુકામ હુઝૂરે ગુલામહુસૈન અલીભાઈ કોન્ટ્રાક્ટરના ધોલકાના ફાર્મહાઉસ પર કીધો હતો. મૌલાના દસ્તે મુબારક પર ઈફ્તેતાહની રસ્મ, તેઓની પોતીના મીસાકે જદીદની રસ્મ અને અહમદાબાદના તમામ મુમેનીનનો તપ્ત-નશીની બાદના એહદે દાઈયુઝઝમાનની રૂસુમાત અદા થઈ હતી. હુઝૂરે આલાએ કરમ ફરમાવીને તમામ તાઅમીર અને આરાઈશનો બઝાતે શરીફહ મુઆઈનો કીધો હતો. આ સાથે નાનાભાઈ, શબ્બરભાઈ, મઝહરભાઈ, મુઅઝઝમભાઈ, સફદરભાઈ અને અબ્બાસભાઈની રેહાઈશમાં હુઝૂર કદમરંજા થયા હતા અને તશરીફાતથી નવાઝા હતા.

* નડીયાદ મુકામે હુઝૂરેઆલી (ત.ઉ.શ.) ની તશરીફ-આવરી :

હુઝૂરે પુરનૂર સૈ. હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) તપ્ત-નશીન થયા બાદ પહેલી વક્ત અહમદાબાદના ઉર્સ મુબારકની રૂસુમાતે દાઅવત અદા કીધા બાદ નડીયાદ મુકામે કદમરંજા થયા હતા. એક અરસા પહેલા નડીયાદના મુમેનીને હઝરતે હાતિમીયહમાં નડીયાદ પધારવાની અરઝ ગુઝારી હતી અને આપ મૌલાએ ઈનાયાતે ઝકવીયહ ફરમાવી અહમદાબાદથી ઓદે અહમદમાં યાઅની ફારિગ થયા બાદ નડીયાદ મુકામે મગરિબની નમાઝ કબ્લ પધારા હતા. નડીયાદના રઈસ શમસુદીન અમીરૂદીન નડીયાદવાલાના ઘરમાં આપનો કિયામે શરીફ હતો અને ત્યાંથી ફિરદૌસભાઈ તૈયેબઅલી નડીયાદવાલાના જદીદ મકાનના ઈફ્તેતાહ વાસ્તે આપની સવારી ગઈ હતી. જ્યાં રૂસુમાતે ખાસ્સહ અદા થયા બાદ મસ્જિદે ફાતેમીમાં જલ્વા-અફરોઝ થયા હતા. તમામ મુમેનીન-મુમેનાતનો મીસાક, કસીદા-ખ્વાની, આપની વાઅઝ શરીફ, કદમબોસી થયા બાદ આપે મુમેનીનને મગરિબની નમાઝની ઈમામતનો સવાબ બખ્શો હતો. આપના કલેમાતે હાતિમીયહમાં મુમેનીનને શરીઅતની પાબંદી અને દાઅવતની ખિદમત બજા લાવવા વાસ્તે ખાસ તાકીદ ફરમાવી હતી. તઆમો ઈકરામના એહતેમામ બાદ આપ વતને દોઆત વડોદરા તરફ રૂજુઅ થયા હતા (તશરીફ લઈ ગયા હતા).

* મુંબઈની સફરે મયમૂન :

અલ હય્ય અલ મુકદ્દસ સૈ. વ મૌ. અબુ હાતિમ તૈયેબ ઝિયાઉદીન સાહેબ (આ.કુ.) એ આપના દસ્તે મુબારકથી શહેરે મુંબઈમાં ૧૦ શાઅબાન ૧૪૩૫ હિ. ના દિન બદરી મસ્જિદની રસ્મે ઈફ્તેતાહ અદા કીધા બાદ મુમેનીનને દરમિયાન મસ્જિદમાં જ ઈમામતની નમાઝ પઢવાનો વલવલો અને જોશ પૈદા થયો હતો. આકા મૌલા હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) તપ્તે તૈયેબી પર જલ્વા-અફરોઝ થાતા જ આ વલવલા અને શૌકમાં ફરતો નશાત, તાઝગી પૈદા થઈ અને મૌલા મુંબઈમાં જલ્દ અઝ જલ્દ પધારે એના તમામ મુન્તઝિર હતા. હુઝૂરેઆલી હમીદુલ મસાઈ ૨૪ શવ્વાલ ના રોઝ હુદૂદો ફોઝલા સાથે મુંબઈ શહેરમાં પધારા. આપની હાતિમી સવારી ઈમામત અને દાઅવતની શાનાતના ઝુહૂર સાથે બદરી મસ્જિદમાં (બકીયાહ પેજ નં. ૮ પર)

જે શખ્સનું દિલ બેકરાર રહેતું હોય એને કહો કે આયતુલ કુરસી પઢે.

ઈન્તેકાલ-પુરમલાલ

શવ્વાલ-ઝિલકાદ

- ૧) સફૈયાબુ ઈબ્રાહીમ સોરંગવાલા (પોપટવાલા)
મારૂફગિયા, વડોદરા.
૯ શવ્વાલ ૧૪૩૬, ૨૫-૦૭-૨૦૧૫, શનિવાર
- ૨) જીવનબુ યૂસુફઅલી મમુરીવાલા (ટીનવાલા)
મુંબઈ.
૨૬ શવ્વાલ ૧૪૩૬, ૧૧-૦૮-૨૦૧૫, મંગલવાર
- ૩) ફાતેમાબુ મુ. મોહમદખાં રંગવાલા (ઉમલ્લાવાલા)
ઉમલ્લા.
૨ ઝિલકાદ ૧૪૩૬, ૧૬-૦૮-૨૦૧૫, રવિવાર
- ૪) શબ્બીરહુસૈન બદરૂદીન સોરંગવાલા
તાજ કોમ્પલેક્ષ, વડોદરા.
૪ ઝિલકાદ ૧૪૩૬, ૧૮-૦૮-૨૦૧૫, મંગલવાર
- ૫) જાઅફરઅલી શરફઅલી બંગલીવાલા
નૂર કોમ્પલેક્ષ, વડોદરા.
૬ ઝિલકાદ ૧૪૩૬, ૨૦-૦૮-૨૦૧૫, જુમેરાત
- ૬) ગુબૈદાબુ હુસૈનુદીન અત્તરવાલા (સુરતી)
ઉમલ્લા.
૧૦ ઝિલકાદ ૧૪૩૬, ૨૪-૦૮-૨૦૧૫, સોમવાર ☆

--: દોઆ :-

ફાતેમા કી નબી કી જાન હુસૈન,
આપ ઈસ્લામ કી હો આન હુસૈન,
મરતે મરતે ભી દે ગયે હો દોઆ,
વાહ! વાહ! કયા દિખાઈ શાન હુસૈન.

--: પંજતન :-

ગમ મેં શાબ્બીર કે જો સોયા હે,
સુખરૂં વો હમેશા હોયા હે,
આતેં હૈં પંજતન યે મજલિસ મેં,
બેખબર તું કહાં પે સોયા હે.

--: સર :-

ફાતેમા કે જિગર, અલી કે કમર,
રાહે હકક મેં દિયા સખ અપના ઘર,
માઅરકા સર કિયા હે કયા કહેના,
અસ્ર કો જખ ઝુકા દોઆ મેં સર.

તિજારત

યા અલી મદદ

“ વ્હોરા આલમમાં “ ટોપી ” ગું રાજ, જાણે થોભે મરતકે તાજ ”

ભાઈસાહેબ ઈબ્રાહીમ

સરનામું : વાડી બદરી મોહલ્લા નાકા, વડોદરા-૧૭.
આવી રહેલા ઘભાદતના મહિનાઓની તેચારી રૂપે અમારે ત્યાં મનપસંદ ડીગ્રાઇનોમાં દરેક પ્રકારની ટોપીઓ મળશે.
સમય : સાંજે ૫ થી ૮ / મો. : ૯૪૨૭૮૪૧૧૨૩

Learn & Earn
Tally
Authorised Training Center & Sales Partner
MS Office
Internet
Tally ERP 9
DTP
Live Web Designing + Hosting
PGDCA Certificate Course (1 Year)
C,C++
School Syllabus, Spoken English
GOVT. CERTIFICATION
LOKHANDWALA'S COMPUTER EDUCATION
Gendigate Main Rd., Vadodara, Ph: 2410862 (M) 98980 86320

Mohsin S. Surti
M.: 9825552151
Ph.: 0265-2521569

M.M. GLASS

All Kind of Glass Merchants
Specialist in :
Alluminum Doors-Windows
Partition Works.

G-1, Shalimar Flats,
Nr. Telephone Exchange,
Water Tank, Ajwa Road,
Vadodara.

**ગરીબનો ઝૈબ,
ઝૈબ છે મગર
દૌલતમંદનો ઝૈબ
સબને શોહરત છે.**

ફેન્સી પર્સ, ઝોલ્લો બનાવી આપીશું તથા દુપટ્ટા, સાડી, પરદી, રૂમાલ, ચાદર વગેરેને બીડીંગ ઇન્ટરલોક, કોડીંગ કરી આપવામાં આવશે. (શાદી વગેરે પ્રસંગ માટે કવરો બનાવી આપીશું.)
ફોન : ૯૭૩૭૬૭૩૬૭૦ / ૯૫૫૮૩૯૧૨૯૫. ☆

--: બઝમ :-

શાન ભે બઝમ યે રચાઈ હે, રૂહે ઝહરા વહાં પે આઈ હે,
કહેતી હે રોવો હમ ભી રોતેં હૈં, લુટ ગઈ મેરી સબ કમાઈ હે.

જે શખ્સમાં ખ્વાહેશાત અને શહેપતની ગરમી હોય એને કહો કે રોમું રાખો.

(પેજ નં. ૬ નું બાકી)

પધારી તો તમામ મુમેનીને આપનો મરહબા અને ખુશ-આમદીદના નાઅરાઓથી ઈસ્તિકબાલ કીધો. મોહબ્બત અને વલાયતના ઔજનો ઝુહૂર તે તરહથી હતો કે મસ્જિદના કોણે કોણા માંથી મુબારક-સલામતના નાઅરાઓ અને હક્કની દાઅવત ઝિંદાબાદની નિદા બલંદ થઈ હતી. તખ્તે ઝોએબી પર જલ્વા-ફિગન થયા બાદ દાઅવતની સિફ્તો સનાના કસાઈદ, આપના કલેમએ નૂરાનીયહ હાતિમીયહ અને અહદે મુમેનીન તેમજ કદમબોસીની તશરીફાતની રૂસુમાત સિલસિલા-વાર અદા થઈ હતી. હુઝૂરની વાઅઝની તલક્કી અને નસીહતના કલેમાતની અદાયેગીની શાન એવી અજબ અને નિરાલી હતી કે, મુમેનીનના હર ગોશા માંથી આફરીન-સદ-આફરીનના નાઅરાઓ બલંદ થયા હતા અને હુઝૂર પર તમામ હાઝેરીન જાનો દિલથી ફિદા અને કુરબાન થાવા મુસ્તઈદ અને બેતાબ હતા. મુંબઈ શહેરની તારીખમાં મુમેનીનના મજમાઅની આ તરહની શિરકત બેમિસાલ અને લાજવાબ હતી. માએદએ આલે મોહંમદ (સ.અ.) પર તઆમો ઈકરામના થાલ મુમેનીનની ખિદમતમાં અરઝ થયા હતા. મોહતરમ ફિદાહુસૈન યૂસુફઅલી નડીયાદવાલાની રેહાઈશગાહમાં મોલાનાનો ચાર અય્યામ કિયામે ખાસ રહ્યો હતો. જે દૌરાન મુંબઈના રઈસ અને તાજિર અકીદતમંદો તરફથી તેઓના ઘરોમાં ઝિયાફત અરઝ થઈ હતી. મોલાનાએ આપની મુખ્તસર ઈકામતને દૌરાન ચંદ દુખ્તરો તેમજ ફરઝંદોના જદીદ મીસાકની રસ્મ પહેલી વક્ત મસ્જિદે બદરીમાં અદા ફરમાવી હતી. હાઝેરીન જવાનોને દરમિયાન શરીઅતની પાબંદી વાસ્તે નસીહત અને તરીકતની વાઅઝના ગૌહર અને જૌહર નશર કીધા હતા. બિલ-જુમ્લા સૈયેદના સાહેબની આ સફરે મયમૂન મુંબઈના મુમેનીન વાસ્તે તારીખી અને યાદગાર બની હતી.

✽ **તૈયેબી અને નૂરાની દરસની મજલિસ :**

મરહૂમ હુઝૂરઆલી સૈ. વ મૌ. તૈયેબ ઝિયાઉદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) ની રઝાથી મુકાસિર સાહેબ અને રાસુલહુદૂદ સાહેબે દીની દરસ આપવાની ઈબ્તેદા ૧૪૨૯ હિ. માં સફર મહીનાથી કીધી. મુકાસિર સાહેબ છેલ્લા ૮ સાલથી નૂરાની મસ્જિદમાં મુમેનાત બૈરો અને મરદોના દરમિયાન ઈલ્મના ગૌહર અને જૌહર નશર કરી રહ્યા છે. આ ખિદમતે ઈલ્મીયહ વાસ્તે પોતાનો વક્ત નિકાલીને દીની દરસમાં શામિલ થાય છે. મોલાની તખ્ત-નશીની બાદ નૂરાની દરસના મુમેનીને ૨૫ ઝિલકાદે ઝિયાફત બોસ્તાને બદરીમાં મોલાને અરઝ કીધી હતી. મોલાએ પોતાની શીરી ઝબાનથી નસીહતના કલેમાત ફરમાવા હતા. એ જ રીતે તૈયેબી મસ્જિદમાં આજવા રોડના મુમેનીન અને મુમેનાત બૈરો જે દરસે તૈયેબીમાં શામિલ થાય છે, તેઓએ મોલા હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબને ૧૫ ઝિલકાદે ઝિયાફત વાસ્તે ઈઝને ખાસ પૈશ કીધું હતું અને આપ મોલાએ તે દૌરાન ઘણા હિકમતના કલેમાત અને શરીઅતના નિકાત પૈશ કીધા હતા.

રાસુલહુદૂદ સાહેબ આજવા રોડ પર ઈલ્મી દરસની મજલિસ મુકાસિર સાહેબની મિસિલ જ મુઅકિદ કરે છે. મોલાએ ફરમાવું કે, શાયકાને ઈલ્મ પર લાઝિમ છે કે, પોતાના કામકાજ માંથી વક્ત કાઢીને મુસલસલ ઈલ્મને તલબ કરવા પધારે. સાફ અને પાક પાની સિવાય બીજી જગાઓ ના પાની ન પીવાય, તેમાં હર વક્ત ખતરો રહે છે. તો આ તરહની મજલિસો પાક પાનીના ઝરણા જેમ છે કે જેથી મુમેનીન ઈલ્મી પ્યાસને બુઝાવી શકે છે. ✽

(પેજ નં. ૧૫ નું બાકી)

અને કલ્ચરની તસ્વીર બને છે. લેહાઝા, કોઈ પણ કૌમ કે મુલ્કની ઝબાન તેના કલ્ચર સાથે જોડાયેલી હોય છે. માદરી ઝબાન બચ્ચાને કલ્ચરની હિફાઝત કેમ કરવી તેની શીખ આપે છે.

પ) કોઈપણ શખ્સને ઊંઘ માંથી ઉઠાડીને અપને કંઈ પૂછીએ તો તે પોતાની માદરી ઝબાનમાં જ જવાબ આપશે, એવું કેમ? કેમકે તે તેની સહજ ઝહેનની અક્કાસી છે. ઝહેનમાં પહેલા તે જ ચીઝ આવશે કે જે એ શખ્સ પોતાની માદરી ઝબાનમાં શીખો હશે. ઈંગિલશમાં તાઅલીમ હાસિલ કરવાની પરૈશાની એ છે કે તે પોતાની ઝબાન ન હોવાથી તબીઈ રીતે એ ઝબાનમાં વિચાર કરી શકતો નથી. અપને અપની ઝબાનમાં વિચારીને પછી એનો ઈંગિલશમાં તરજુમો કરીએ છીએ અને તે પછી કંઈક કહી શકીએ કે લખી શકીએ છીએ, એમાં કેટલો વક્ત અને કેટલી એનર્જી બરબાદ થાય છે અને આ બધુ કીધા પછી પણ ખરી વાત તો ક્યાંક ખોવાઈ જ જાય છે. ✽

જે શખ્સ એમ સાહે કે એના મોટા-મોટા કામોમાં આસાની થાય તો એને કહો કે હજ્જ પઢે.

આલિમને સાથે રહો અને જાહિલનો સાથ છોડો દો

એક ઈસ્રાઈલી આબિદ હતા, ખૂબ પરહૈઝગાર હતા. ૮૦ સાલ ખુદાતઆલાની ઈબાદતમાં ગુઝારી ચુકા હતા. આ અરસામાં ૪૦ સાલ તક શયતાન આ ઈબાદતગુઝાર શખ્સને અલગ-અલગ તૌરથી મુખ્તલિફ શિકલો સૂરત ઈખ્તિયાર કરીને ઈબાદતથી ગાફિલ કરવા, બહેકાવવા અને વરગલાવવા આબિદ પાસે આવતો રહ્યો. મગર આબિદ એની ઈબાદતમાં એટલા પાકા હતા કે હર વક્ત શયતાન એના નજદીક આવતો કે, એ તેને પહેચાની જાતા અને આમ કરીને ૪૦ સાલની દરાઝ મુદત તક આબિદ શયતાનથી બચતા રહ્યા અને તેના દાવપેચમાં ન આવા.

શયતાન, ઈબાદતગુઝારની આ મુજબની હુશિયારી અને ચાલાક નજરથી પરેશાન થઈ ગયો. સોચી-સોચીને થાકી ગયો કે, હવે કઈ તરહ આબિદને બહેકાવવો! તે સોચવા લાગો કે, લોગો જે ઝાહિરમાં બદ અમલ કરે છે અને તે ગુનાહ છે, તે ચીઝની તેઓને ખબર છે અને તેની ખુદા સજા આપશે તેની પણ તેઓને માઅલૂમાત છે, તો આ બધા અમલથી આબિદને બહેકાવવો મુશ્કિલ છે. થોડા અચ્યામ તક સોચ વિચાર કરીને આબિદને ફસાવવા વાસ્તે એક એવી કારગર તરકીબ તેએ વિચારી કે, જેના ફંડા માંથી આબિદ છટકી નહીં શકે તેનું તેને યકીન થઈ ગયું.

એક રોઝ શયતાન તે આબિદ પાસે એવી હાલતમાં આવો કે, તેએ પોતાની એક આંખ પર નાપાક ચામડાના ટુકડાને ચોટાડેલો હતો. આબિદ આ જોઈને ખૂબ તઅજ્જુબમાં પડી ગયો. આબિદે તેને આનો સબબ પૂછ્યો તો ઈબ્લીસે કહ્યું કે, અચ આબિદ! શું તમને ઈલ્મ નથી કે, ખુદાતઆલા જે વક્ત બંદાનો હિસાબ કરશે તો તમામ કરતા પહેલા તેની બેવે આંખોનો હિસાબ કરશે. ખુદા પૂછશે કે, શું દુનિયામાં રહીને બંદાએ ગલત નિગાહથી કોઈને જોયા તો નથી ને! આંખોથી બદકારી તો કીધી નથી ને! લેહાઝા હિસાબનો ડર મારા દિલમાં એવો છે કે, મેં મારી એક આંખને બંધ કરી લીધી કે, જેથી મને ખુદાતઆલાના નજદીક એક જ આંખનો હિસાબ આપવો પડે. અચ આબિદ! મારો આ અમલ મારા નજદીકમાં રહેતા લોગોને એટલો તો પસંદ આવો છે કે, તમામે હવે પોતાની એક આંખ પર પટ્ટી મારવાનું શુરૂ કરી દીધું છે. આબિદને શયતાનની આ વાત ઘણી પસંદ પડી, પણ એ પહેચાની ન શકો કે આ તો શયતાની મકરો ફરૈબ છે. દગા અને ધોકાનો સામાન છે.

આબિદે તેનો શુક્રિયા અદા કીધો અને એ પણ એક આંખ પર પટ્ટી મારતો થઈ ગયો. શયતાનનો મક્સદ એ હતો કે આંખ પર પટ્ટીના સબબ આબિદની એક આંખ પર વુજૂનું પાની નહીં પહોંચે જેથી વુજૂ નાકિસ અને નામુકમ્મિલ થઈ જાશે. વુજૂ અધુરી રહેવાના સબબ આબિદની નમાઝ પણ ગલત થઈ જાશે. આંખ પર પટ્ટી મારવાના શયતાનના મક્સદને આબિદ પહેચાની ન શકા અને અઝીમ ખતા કરી બેસા. આ જ હાલત પર એક દરાઝ વક્ત ગુઝરી ગયો. આ વક્તમાં આબિદે બેદરકારીની હાલતમાં કોઈ વક્ત આંખની પટ્ટી નિકાલી નહીં અને આ જ હાલતમાં વુજૂ અને ઈબાદત કરતા રહ્યા.

એક દિન આબિદ એક ગલી માંથી ગુઝરી રહ્યા હતા કે, એક આલિમ-ફકીહ એના મુકાબિલ થયા, સામે આવા. આલિમે આબિદને ન પહેચાનો કેમકે આંખ પર પટ્ટી મારેલી હતી, પણ આબિદે એમને પહેચાની લીધા અને ઝૌરથી નિદા કીધી. આલિમે આબિદના ચહેરા સામે ગૌરથી જોયું કે, તરત કહેવા લાગા કે, અચ ભાઈ! આ તમને શું થઈ ગયું છે? મુદત પછી તમને જોયા અને તે પણ આ હાલતમાં કે તમે એક આંખના થઈ ગયા છો! તમે તમારી એક આંખ પર ચામડાની પટ્ટી શું કામ મારેલી છે? આબિદે આલિમને પૂરો કિસ્સો કીધો અને કહ્યું કે, “ એક ભલા શખ્સે મને આ મુજબ કરવાની નેક સલાહ આપી હતી. ”

આલિમ ખૂબ ગુસ્સામાં આવી ગયા અને કહ્યું કે, અચ દોસ્ત! જે શખ્સ તમને આમ કરવાનું કહી ગયો છે તે તો મલઉન શયતાન હતો, જેનો નાપાક મક્સદ હતો કે, તમારી વુજૂ અને ઈબાદત બેવે ઝાયેઅ થઈ જાય અને તમને તમારા અમલ બદલ કોઈ જઝા ન મિલે. તમે હમણાને હમણા આ પટ્ટી નિકાલી દો, તમારી આંખને ખોલી દો અને નવા તૌરથી ઈબાદત કરવાનું શુરૂ કરી દો. પટ્ટી બાંધા બાદ જેટલી ઈબાદત તમે કીધી તે તમામ બેકાર થઈ ગઈ, તમારી મહેનતનો તમને કોઈ ફાયદો ન થયો. (બકીયાહ પેજ નં. ૧૨ પર)

જે શખ્સને દુનિયાનો હમ-ગમ સતાવતો હોય તો એને કહો કે ઝિક્રે મસાઈબે અહલે જૈત (અ.સ.) કરે.

ગુલ્શને ફિક્કહ : શરીઅતનું હલાલ-હરામ ઈમામત કિસ્ત-૧૨

ઈમામત કરાવવાનો હક્ક કોને છે અને ઈમામ જે નમાઝ વાસ્તે ઊભા થાય તેમાં શું લિયાકત અને શરફ હોવો જોઈએ તે વાસ્તે પાંચમાં ઈમામે ફાતેમી મૌલાના અબુ અબ્દિલ્લાહ જાઅફર બિન મોહંમદ (અ.સ.) ફરમાવે છે કે, તમારા માંથી હિજરત કરવામાં જે પહેલા હોય તેને હક્ક છે કે ઈમામત કરાવે. જો આમાં તમામ સરખા હોય તો જે શખ્સ કુરઆને કરીમની તિલાવત સહી તૌરથી કરી શકતો હોય, કિરાત પઢવામાં એના મખ્પારિજ દુરૂસ્ત હોય તો ઈમામત કરાવવાને લાઈક એ શખ્સ થાય છે. અગર આમાં પણ બધા બરાબર હોય તો જે શખ્સ શરીઅતનું હલાલ-હરામ, જાઈઝ-નાજાઈઝ, નૈક-બદ, આઅમાલે સાલેહાત-આઅમાલે સૈયેઆત જાણતો હોય યાઅની ફકીહ હોય તો એ નમાઝ પઢાવે. આમાં જો તમામ સરખા હોય, ઈલ્મે શરીઅતમાં પુખ્તા હોય તો તેઓ માંથી જે બધા કરતા બુઝુર્ગ હોય, ઉમર-રસીદા હોય તો ઈમામત કરાવવા વાસ્તે એ આગલ થાય.

આ તમામ કરતા અવ્વલ અને અફઝલ તે શખ્સ છે જે સાહેબુલ મસ્જિદ હોય યાઅની મસ્જિદના મકીન હોય તે સાહેબ, હિજરત કરનાર કરતા, કુરઆનની કિરાત કરનાર કરતા, ફકીહ કરતા, બુઝુર્ગ કરતા પણ ઈમામત વાસ્તે ઝિયાદહ હક્કદાર છે. મકીન યાઅની મકાનની જે જગા હોય તેના માલિક હોય. મકાનની બિના અને તાઅમીર મકીનની કોશિશ અને દેખરેખમાં થઈ હોય. મકીનના સબબ મકાન આબાદ હોય અને તેની પહેચાન કાઈમ થાતી હોય. મિસાલના તૌર પર કાઅબતુલ્લાહિલ હરામ એક મકાન છે, ઘર છે, ઈમારત છે જેના મકીન મૌ. ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ (અ.સ.) છે. દેવડી મુબારક, તેયેબી મહેલ જે ૩૩૫ સાલથી બદરી મોહલ્લામાં વાકેઅ છે તેના મકીન ૩૨ માં દાઈયુલ મુત્લક સૈ. ઝિયાઉદ્દીન જીવાભાઈ (ક.રૂ.) છે.

મસ્જિદનું નામ મસ્જિદ શું કામ પડું કે, તે જગા પર નમાઝીઓ સજદો અદા કરે છે. પોતાનો ચહેરો ઝમીન પર મુકીને એક ગુનાહગાર બંદો હોવાનું સરે તસ્લીમ કરીને તૌબા, મગફેરત અને ખુદાતઆલાની હમ્દો સના કરે છે. મસ્જિદ તે પાકીઝા જગા છે જ્યાં એક મખ્સૂસ વક્ત પર બંદાઓ જમાઅ થઈને બંદગીએ રબ્બ અદા કરે છે. આ તમામ કરતા અહમ વાત એ છે કે, મસ્જિદ તે છે કે જે વક્તથી સજદો દેવાનું ફરમાને ઈલાહી થયું તે સાહેબે મસ્જિદ મૌ. આદમ સફીયુલ્લાહ (અ.સ.) થી આજ તક ૪૫ માં દાઈયુલ મુત્લક અબુ સઈદિલ ખૈર સૈ. હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) તક હરએક સાહેબે મીસાક અને સાહેબે નસ્સ જે હકીકતમાં સાહેબે સજદા અને મકીને મસ્જિદ છે, તેઓનું નામ મુબારક લઈને દોઆમાં વસીલા લેવાતા હોય. આ સાથે સાહેબે મસ્જિદ ખિલાફ જે જે ઈબ્લીસો અને શયતાનો મુખ્તલિફ ઝમાનાઓમાં થયા હોય કે જેઓએ સજદો કરવાથી ઈન્કાર કીધો હોય તે તમામ પર ખુદાની લાઅનત બોલાતી હોય.

સાહેબે સજદામાં અને મકીને મસ્જિદમાં દાઅવતે ઈલાહીયહના મરતબાના તમામા સાહેબો, નબી-વસી-ઈમામ-દાઈ હોય યા જેના માથા પર સાયએ રઝા હોય તે તમામ શામિલ છે. જહૌં તક રઝાના સાહેબ ન હોય વહૌં તક સજદએ તાઅઝીમ લાઝિમ નથી, હરકોઈ સજદા કે ઈતાઅતને લાઈક ન હોય. ફક્ત ખુદાની રઝાથી કાઈમ થયેલા દાઈ અને આપે મુકરર કીધેલા દરજાના સાહેબ આ શરફને લાઈક છે. મસ્જિદની ઈમારત તાઅમીર થઈ ચુકી હોય, નમાઝીઓ વાસ્તે હર ઝરૂરીયાત પૂરી થઈ ચુકી હોય, પાનીથી લઈને ફરશ તમામ ચીઝો મસ્જિદમાં હાઝિર હોય, પણ જો સાહેબે મસ્જિદ તે જગાને વકફ ન કરે અને નમાઝની રઝા આપીને તેમાં રૂહ ન ફૂંકે અને દાઈયુલ્લાહના સજદા સાથે મુમેનીન સજદો ન કરે વહૌં તક તે જગાને મસ્જિદ ન કહી શકાય.

જેમ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.વ.) આપની ઝિંદગીના ૨૩ સાલ નબીના દરજા પર રહ્યા અને મૌલાના અલી (અ.સ.) ૩૩ સાલ તક આપની ખિદમતમાં રહ્યા. હર વક્ત મૌ. અલી નબી સાહેબ સાથે સાયા જેમ રહ્યા. મગર જહૌં તક (બકીયાહ પેજ નં. ૧૨ પર)

જે શખ્સ એમ યાહે કે એ બહેતરીન લિબાસ પહેરે તો એને કહો કે પરહેઝગારીનો લિબાસ પહેરે.

૨૭ માં દાઘયુલ મુત્લક

સૈ. બુરહાનુદ્દીન દાઉદજી બિન સૈ. કુતુબશાહ (ક.રૂ.) કિસ્ત-૪

સૈયેદી ખૌજ બિન મલક સાહેબ (રિ.અ.) આપના કિતાબ રિસાલહ બઝઝલ બદાયહમાં ઝિક્ક કરે છે કે, સૈ. દાઉદજી બિન સૈ. કુતુબશાહ સાહેબ હર સાલ આપના મૌલા, મુરબ્બી અને મુઅલ્લિમ સૈ. દાઉદજી બિન સૈ. અજબશાહ સાહેબની તારીખે ઈન્તેકાલના મૌકા પર મુમેનીન મુશ્ફેકીનને જમાઅ કરતા, મજલિસ અને ખત્મુલ કુરઆનની બેઠક રાખતા, ઈત્આમુત્તઆમ વાસ્તે મુમેનીનને ઈઝન પૈશ કરતા, આલે મોહંમદના માએદહ પર થાલ પર બેસાડીને ફાતેહા અને નિયાઝનું જમન જમાડતા. મૌલાની ઝિક્કા, યાદ અને ખિદમતની તસ્વીરકશી કરીને મુમેનીનને હક્કની રાહ પર ચાલવાની હર વક્ત નસીહત ફરમાવતા. આપના દિલમાં મૌલા એ મુજબ વસેલા હતા કે, એક દિન પણ ન ગુઝરતો કે આપ મૌલાના એહસાનાતને યાદ ન કરતા હોય.

આપ મૌલા યાઅની સૈ. દાઉદજી બિન સૈ. કુતુબશાહ સાહેબ જે વક્ત મસ્નદે તૈયેબીના માલિક થયા અને અર્શ દાઅવતના સુલ્તાન થયા તે વક્ત ગુજરાત ભરમાં જે જે જગાઓ પર મુમેનીનની આબાદી હતી ત્યાં આપે આમિલો મુકર્રર કરીને દાઅવતે શરીફહની હુકમો રજાનો નિઝામ મઝબૂત અને મુસ્તહકમ બનાવો. મુમેનીનની રૂશ્દો હિદાયત વાસ્તે પૂરેપૂરો સરંજામ કીધો. અહમદાબાદમાં સૈ. દાઉદજી બિન સૈ. અજબશાહ સાહેબના ઈન્તેકાલ બાદ જે વક્ત પણ આપ મૌલાની સદારતમાં મજલિસે ખત્મુલ કુરઆન મુઅકિદ થાતી અને આપને પુરસો દેવા, પૈગામે તાઅઝીયત આપવા જગે જગેથી જે જે આમિલો આવતા તેઓને આપ મૌલા ખાસ હિદાયત દેતા, દાઅવતે શરીફહના અકીદાઓને મુમેનીનના દિલોમાં સાફ રાખવાની તાકીદ કરતા અને દુશ્મનાને દીને હક્કથી આગાહ પણ કરતા.

આપ મૌલાએ આમિલોને હુકમ કીધો કે, તેઓ પોતાના ગામ જઈને મૌલા મુકદ્દસની ખત્મુલ કુરઆનની મજલિસ બરપા કરે, આપના ફઝાઈલ બયાન કરે, બયઅતે ઈમામુઝઝમાન (અ.સ.) લે અને આપ મૌલા દોઆતે મુત્લકીનની તરબીહના ૨૭ માં દાના છો, ફલકે દાઅવતના ૨૭ માં તારા છો તેની હકીકતથી મુમેનીનને આશના કરે, આપ મૌલા પર મુકદ્દસ મૌલાએ કઈ તરહ નસ્સે જલી ફરમાવી તેની બારીકાઈથી બયાની કરે, દાઅવતે હક્કના દુશ્મનો ઘણા છે, ઝાહિરી દુશ્મનો કરતા બાતિની દુશ્મનોને પહેચાનવા મુશ્કિલ છે, લેહાઝા મુમેનીનની હર હાલતમાં હિફાઝત કરે, દુશ્મનોના હમ્લાઓથી બચાવે. આપ મૌલાના આ ફરમાને આલી પર તમામ આમિલોએ તાકીદથી અમલ કીધો જેથી મુમેનીન આપની દાઅવતના દામને રહેમતમાં આબાદ-શાદ થયા.

અહમદાબાદમાં આપ મૌલાએ ઈઝનના રૂત્બા પર યાઅની માઝૂને મુત્લકના મન્સબ પર મીયાં કાઝી અમીનશાહ (રિ.અ.) ને કાઈમ કીધા જે સાહેબે આપ મૌલાના ઝમાન પહેલા પણ દાઅવતે અલવીયહની પુરબુલૂસ ખિદમત કીધી. આપ અમીનશાહના મઝારે અન્વર હલવડમાં છે. આપના કુબ્બહને નઝદીક ઘણા બધા દાઅવતના ખિદમતગુઝાર અને સાલેહીન-મુમેનીનની કબરોં છે. આમાં મીયાં નૂર બિન કાઝી (રિ.અ.) અને મૌલાઈ કાઝી બિન મલક (રિ.અ.) ની કબર મશહૂર છે. આપ ૨૪ માં દાઈએ મુત્લક સૈ. યુસૂફ નજમુદ્દીન સાહેબ (ક.રૂ.) ના ઝમાનમાં દાઅવતની ખિદમત અને હુદૂદના ઝુમ્રાનો શરફ પાયા. તે બાદ ૨૫ માં દાઈએ મુત્લક સૈ. જલાલ સાહેબ અને ૨૬ માં દાઈએ મુત્લક સૈ. ઈબ્ને અજબશાહ દાઉદે અવ્વલ (ક.રૂ.) ના ઝમાનમાં મુકાસિરૂદાઅવતના રૂત્બા પર ફાઈઝ થયા અને મુમેનીનની તાઅલીમો તરબીયતની ઝિમ્મેદારી આપે ઉઠાવી. તે બાદ આપ ૨૭ માં દાઈએ મુત્લક સૈ. ઈબ્ને કુતુબશાહ દાઉદે સાની (ક.રૂ.) ના ઝમાનમાં ઉપર ઝિક્ક થયા મુજબ માઝૂને મુત્લકના રૂત્બા પર ફાઈઝ થયા. આપ દાઅવતના મરતબા અને તરતીબમાં ૨૮ માં દાઈએ મુત્લક સૈ. શૈખ આદમ સફીયુદ્દીન સાહેબ (ક.રૂ.) કરતા ઉપર હતા, ફૌક હતા. પણ સૈ. દાઉદે સાનીના ૯૯૭ હિ. માં દાઅવતની મસ્નદ પર તશરીફ લાવા બાદ ફક્ત એક જ સાલ પછી આપ સૈ. અમીનશાહ (રિ.અ.) ૨૩ મી શવ્વાલ ૯૯૮ હિ. માં હલવડ મુકામે ઈન્તેકાલ (બકીયાહ પેજ નં. ૧૨ પર)

જે શખ્સ ગુનાહથી બચવા માંગતો હોય તો એને કહો કે મૌતને યાદ કરે.

(પેજ નં. ૮ નું બાકી)

જો તમે એવી હાલતમાં ગુઝરી જાતા તો તમારી મૌત કુફ્રની હાલતમાં શુમાર થાતી. આબિદ પોતાના અમલ પર પસ્તાવો કરવા લાગા અને ભુલને કુબૂલ કરી લીધી. શયતાનને લાઅનત-મલામત કરવા લાગા અને ફૈરન આલિમની વાતને માનીને ઑંખ પર બાંધેલી પટ્ટીને ફેંકી દીધી. પોતાની ખતાને મુઆફ કરાવવા આબિદ ખુદાતઆલાની બારગાહમાં ૩૦ સાલ તક તોબા કરતા રહ્યા અને જે ઈબાદત ઝાયેઅ થયેલી તેને “કઝાઅન” વાલતા રહ્યા. પછી શયતાનનો કોઈ મકર અને ચાલ આબિદને કોઈ જ તરહનું નુકસાન પહોંચાડી શકો નહીં. શયતાન રૂસવા થઈ ગયો અને પોતાના ચેલાઓને કહેવા લાગો કે, “તમે બધા હલાક થઈ જાવ! હવે તમારી ઝિંદગી ખતરામાં છે. જો બંદાઓ બદ અમલ કરવાનું છોડી દેશે તો તમે જીવશો કેમ? તમારી તાકત જ બદ અમલ છે.”

“તો તમે જાવ આ ઝમીનના ચપ્પા-ચપ્પામાં ફેલાઈ જાવ. તમે કોઈપણ ઝરીઆથી આલિમોને બહેકાવો અને જે આમ જાહિલ લોગો છે તેઓને આલિમોથી દૂર કરો અને તેઓના દિલમાં ઈલ્મ હાસિલ કરવા વાસ્તે કરાહીયત અને ઈન્કાર ભરી દો. અય મારા સાથીદારો, તમે જાણો છો કે, આ આલિમો લોગોને હિદાયત આપે છે, ખુદાતઆલાના દીન પર લગાવે છે, બિદઅતોને મિટાવે છે અને અપને જે કઈ ચાલબાઝી કરીએ છીએ તેનાથી બચાવે છે. તમે ન જોયું કે એક આલિમે તે આબિદને કઈ તરહ કુફ્રથી બચાવો, ગુનાહથી છોડાવો અને અપના ઈરાદાને ખુલ્લો પાડો. તો તમે સમઝી ચુકા હશો કે, અપના અવ્વલ દરજાના દુશ્મનો આ આલિમો છે. તમે તેઓના પાછલ પડી જાવ અને એવો શિકાર કરો કે તેઓનું કોઈ ઈલ્મ કામ ન લાગે. તે વાસ્તે તમને ગીબતની એક નાની વાતનો પણ સહારો લેવો પડે તો લો, જૂઠનો એક હલકો કલામ હોય, હરામનો નાનો સરખો લુકમો હોય યા એક લમહા વાસ્તે બદ નિગાહ હોય, આ તમામને કામે લગાડીને તમે કઈ પણ કરીને આલિમોને બહેકાવો.”

અય મુમેનીન! આજની આ ગરઝ-પરસ્ત અને લાલચી દુનિયામાં લાતાઅદાદ ફિરકાઓ થઈ ગયા છે. તેનો સબબ એ છે કે, નવા-નવા ફિકરો ખયાલ રાખતા આ ફિરકાઓના લોગોએ એવા જાહિલ આલિમોને પોતાના રઈસ માની લીધા છે કે, જેઓ શયતાની ચાલ ચાલે છે અને તેમના પરહૈઝગારીના લિબાસમાં ખુદ શયતાન છુપાયેલો છે. શયતાન એવા શોહરતમંદ અને દૌલતપરસ્ત આલિમોને હઠકંડો બનાવીને મોટી તાઅદાદમાં લોગોને ગુમ્રાહ કરે છે. દીને ઈસ્લામની હકીકતો પર ચાલનાર ઘણા કમ લોગો છે અને અકસર લોગો શયતાનનો શિકાર બની ચુકા છે. હમે અલવી મુમેનીન ખુદાતઆલાનું અહેસાન માનીએ છીએ કે, હમને આલિમે અહલુલ ભૈત (અ.સ.) તરીકે દોઆતે હક્ક નસીબ થયેલા છે જેઓની ઝિંદા નિશાની હમારા દરમિયાન ૪૫ માં દાઈયુલ્લાહિલ અમીન સૈ. હાતિમ ઝકીયુદીન સાહેબ (ત.ઉ.શ.) મૌજૂદ છે કે, જેમની હિદાયતની દોરથી હમે રાહે હક્ક પર ગામઝન છે અને શયતાનની શયતાનીયતથી હમે બરી છે. ★

(પેજ નં. ૧૧ નું બાકી)

ફરમાવી ગયા. આપની ખિદમતમાં રાનપૂરના મૌલાઈ હસન બિન દાઈદ (રિ.અ.) અને જામનગરના મૌલાઈ રાજ બિન જાઅફર (રિ.અ.) હાઝિર રહેતા હતા. આપના ઈન્તેકાલથી દાઅવતના ઈલ્મની એક શમઅ બુઝાઈ ગઈ અને આથી આપ મૌલાને ખૂબ સદમો થયો. નિહાયત રંજો ગમ થયો. આપ મૌલાએ સૈ. અમીનશાહની ફિદાગીરી, ઈખ્લાસ, ઈતાઅત, તકવા, હક્કના સાહેબની પૈરવી અને આપ પર પુખ્તા અકીદાના સબબ ખત્મુલ કુરઆનની મજલિસ કીધી અને દીગર હુદૂદને આપના મુજબ ખિદમત બજા લાવવાની રગબત અપાવી. ★

(પેજ નં. ૧૦ નું બાકી)

ખુદાતઆલાની ગદીરે ખુમ્મના મૈદાનમાં હુકમો રઝા ન થઈ વહાં તક નબી સાહેબે મૌ. અલીને પોતાના જાંનશીન અને વસી કાઈમ ન કીધા. મરઝીએ ઈલાહી અને રઝાએ ખુદાવંદી દાઈયુઝઝમાન (ત.ઉ.શ.) ના હુકમની શિકલમાં મુમેનીનની ઝિંદગીના હર મરહલામાં લાઝિમ છે, સાહેબે રઝા તે જ મુમેનીન વાસ્તે સાહેબે મસ્જિદ છે. ★

જે શપ્સને કુફ્રનો ખોંદ હોય તો એને કહો કે નમાઝ પઢે.

માદરી ઝબાન

માદરી ઝબાન યાઅની જે ઝબાનને બચપણામાં મૌએ શીખાવી હોય અને જેમાં બચ્યાએ પોતાની ઝબાનથી પહેલા-પહેલા અલ્ફાઝ બોલા હોય, પોતાને શું જોઈએ છે, શું કરવું છે, તે કેવો છે અને તેની પસંદ-નાપસંદનો ઈઝહાર તૂટાફૂટા જુમ્લાઓમાં કીધો હોય તે માદરી ઝબાનને કોઈ કઈ તરહ ભુલી શકે! પહેલી વક્ત હુંસવું અને પહેલી વક્ત રોવું જે ઝબાને શીખાવું હોય તેની બુનિયાદને કેમ છોડી શકાય! હર કોઈને પોતાની માદરી ઝબાન પર ફખર હોવો જોઈએ. જેઓએ માદરી ઝબાનને છોડી તેઓએ પોતાની વિલાદતની જગાની માટીને છોડી. ઈન્સાન, કૌમ અને કલ્ચર તેની ઝબાન પર દારો-મદાર રાખે છે. તે કૌમના લોગોની શનાપ્ત ખતરામાં પડી જાય છે જેઓ પોતાની ઝબાનને સિવાય વાત કરે છે.

કુરઆને હકીમની ઝબાન અરબી છે, તેથી હર ઈમાનદાર તૌહીદનો કલેમો પઢનાર, ખુદાતઆલાની દાઅવતમાં માનનારની ઝબાન અરબી છે. અલવી મુમેનીનની ખુશકિસ્મતી છે કે, આજે સાહેબે દાઅવતે અલવીયહના હર નસીહતના કલામમાં અરબી છે. અપના હર ઈલ્મ-અમલનો તકીયો અરબી ઝબાન છે. દોઆતે હક્ક (આ.કુ.) એ ઈમાનો ઈસ્લામના હર બાબને પોતાની કિતાબોમાં અરબીમાં બયાન ફરમાવેલા છે. હુઝૂરેઆલી સૈયેદના સાહેબ (ત.ઉ.શ.) દાઅવતના હર ફરઝંદને અરબી ઝબાનમાં સબકો આપે છે. આજે અરબી ઝબાનની દિરાસત, પઠાઈ, મુતાલેઓ, કિતાબત અને હર વક્ત લિસાનુદાઅવતમાં તેના અલ્ફાઝનો ઈસ્તેમાલ જારી છે. અપના હાથમાં જ છે કે કઈ તરહ અપને અપની ઝબાન લિસાનુદાઅવતને ઈંદા રાખીએ. તે વાસ્તે મદ્રસએ તેયેબીયહમાં બચ્યાઓને લિસાનુદાઅવતની પુખ્તા તાઅલીમ આપવામાં આવે છે. વાલેદૈનને પણ તાકીદથી ઘરમાં બચ્યાઓને અપની માદરી ઝબાન જ બોલવા પર શૌક અને તવજ્જોહ અપાવવો જોઈએ.

શવ્વાલુલ કરીમમાં સૈયેદના સાહેબ (ત.ઉ.શ.) મુમેનીન-મુમેનાતના બચઅત વાસ્તે મુંબઈ પધારા હતા. આપના સાથે દાઅવતના ચંદ સાહેબો પણ હતા જેઓએ ૩-૪ અચ્યામ તક મુંબઈમાં કિયામ કીધો હતો. તે વક્ત એક જગા સૈયેદના સાહેબ (ત.ઉ.શ.) ની પઘરામણી હતી અને ત્યાં ઝિયાફત વાસ્તે અપના જવાનો જમાઅ થયા હતા. થાલમાં જે વક્ત બેસા તો ચંદ જવાનો સાથે એક મુલ્લાં સાહેબ પણ થાલમાં શામિલ હતા. જવાનો ગુફ્તગૂ કરતા હતા, તો કોઈ હિન્દીમાં બોલતું હતું તો કોઈ ઈંગ્લિશમાં જુમ્લા અદા કરતું હતું. આ વાસ્તે દાઅવતના સાહેબોમાં લંબી ઝિક થઈ કે, જે જવાનોની ઉઠક-બેઠક દાઅવતના ઝુમ્રાના સાહેબો સાથે એક યા બીજા સબબથી હોય છે ત્યાં આ મુજબ ઝબાનની હાલત છે તો પછી જે ઘરોના મુમેનીન લંબા અરસા તક જમાઅતના ફંકશનોમાં આવતા જ નથી તેઓની ઝબાનની શું હાલત હશે! ઘણા ઘરોમાં અપની માદરી ઝબાન લિસાનુદાઅવતને બોલવા અને સમઝવાનો મુહાવેરો ખૂબ કમ છે. અપને પોતાને અલવી તો કહીએ છીએ, પણ શું કોઈ વાર અપને પોતાને એમ સવાલ કીધો કે, અલવી હોવાના નાતાથી શું અપને અપની ઝબાન બરાબર બોલતા, સમઝતા કે લખતા આવડે છે? જે ઝબાનના પાલનામાં અપને પૈદા થયા હોઈએ અને જો અપને તેને લખી-પઢી ન શકીએ તો અપને ખુદને કઈ શનાપ્ત આપીએ તેનો કડવો સવાલ અપના સામે આવીને ઊભો થઈ જાય છે. તમામ જગે હમણા ઈંગ્લિશનો તાવ ચઢેલો છે. આજે બધા જ વાલેદૈન પોતાની ઔલાદને ઈંગ્લિશ મીડીયમમાં તાઅલીમ આપવા માંગે છે. તે ઝબાનની માંગ છે અને વક્તનો તકાઝો છે. આ ચંગુલથી કોઈ છટકી શકતું નથી. પણ સાથે-સાથે અપને અપની ઝબાનને પૂરતી અહેમીયત આપીને થોડી ઘણી જમાઅતની શનાપ્તને કાઈમ રાખવા વાસ્તે ખિદમત કરી લઈએ. અપના બચ્યાઓને અપની ઝબાનમાં જ ગુફ્તગૂ કરવાની આદત પાડીને અલવી હોવાનો હક્ક અદા કરી લઈએ.

આજે કર્ષન-મિલાવટ હર જગા પર છે. ઈમેલ અને મોબાઈલ આવવાના સબબ લોગોની ઝબાન પણ કર્ષન-મિલાવટી થઈ ગઈ છે. ઝબાનની મિલાવટ અને અલ્ફાઝની શોર્ટકટ એટલી હદ તક વધી ગઈ છે કે હવે (બકીયાહ પેજ નં. ૧૫ પર)

જે શખ્સ એમ યાહે કે એ બદદારીથી આઝાદ થઈ જાય તો એને કહો કે પોતાના ઝાંખ, ડાન, ઝબાન અને શરમગાહને કેંદ રાખો.

શખ્સીયત

કુરઆને કરીમમાં ખુદાતઆલા ફરમાવે છે કે, લોગોની જિંદગીને સંવારવા અને સુધારવા વાસ્તે, સબક અને ઈબ્રત લેવાને વાસ્તે ખુદાતઆલાએ અંબિયા અને ઔલિયાની હયાત-જિંદગીને સાદી, સખ્ત અને સબરથી ભરેલી બનાવેલી છે. ખુદાના વલીઓની સૂરત, સીરત અને શખ્સીયત એવી પૂરનૂર હોય છે કે, લોગો તેની મિસાલ પર પોતાની શખ્સીયતને મુનવ્વર કરી શકે છે. કોઈપણ શખ્સ એના ઈલ્મ, સોહબત, અમલ, તજરૂબા, ખાનદાની શરફ અને સમાજી મકામ મુજબ પોતાની શખ્સીયતને ઘડે છે. પણ જો એના ઝહેનમાં ખુદાના વલીઓની પુર-હિકમત જિંદગીની સબકઆમોઝ તસ્વીર હશે, દીનદારી સાથે અમાનતદારી તેમજ ઈમાનદારી સાથે દોસ્તદારીનો ખયાલ હશે તો ઝરૂર એની શખ્સીયત ખિલી ઉઠશે. મુમિનની શખ્સીયતને ચાર ચાંદ લગાવવા વાસ્તે ચંદ એવા મુદાઓ છે જેના પર નઝર કરવી આ જગા પર મુનાસિબ છે :

- ૧) તમે તમારી જિંદગી અને વહેવારને બીજાની જિંદગી અને વહેવાર સાથે કદી ન સરખાવો. જેમ હર શખ્સની જિંદગીનો સફર અલગ જગા પર, અલગ વક્તમાં, અલગ માહોલમાં શુરૂ થયેલો હોય છે તેમ હર શખ્સની શખ્સીયત પણ અલગ રંગ-ઢંગની હોય છે.
- ૨) જે ચીઝો તમારા કાબૂમાં નથી જ તો તમે તેના વાસ્તે બદખ્યાલી ન કરો. જે થાય છે તે થાવા દો કેમકે તમે તેને રોકવાની તાકત રાખતા નથી. તો તમે તમારી તાકતને એવી ચીઝમાં લગાવો કે જેના પર તમારો પૂરો કન્ટ્રોલ હોય અને જેના નતીજાની તમે ખેરખ્યાલી કરી શકો.
- ૩) તમે કોઈપણ કામ વાસ્તે હદ બાંધો. કામને વધારે પડતું કરવું તો તેમાં બેકારની મહેનત કરવી કામને નુકસાન કરી શકે છે. જેમ હર મેદાનની બાઉન્ડ્રી હોય છે, ફેન્સીંગ હોય છે, તેમ મેદાને અમલની પણ લીમિટ હોવી ઝરૂરી છે.
- ૪) કોઈ કામમાં તમને કામિયાબી ન મિલે તો તે વાસ્તે વધારે ફિકર ન કરો. જિંદગી કઈ પૂરી નથી થઈ ગઈ. મૌકાઓ આવવાના બાકી છે. તમારા સિવાય બીજાઓ છે જે તમારા અધુરા કામને પૂરા કરી શકે છે.
- ૫) તમે તમારા કીમતી વક્તને ફિઝૂલની વાતોમાં, તારી-મારી કરવામાં ઝાયેઅ ન કરો.
- ૬) ખ્વાબ જોવામાં કઈ જ બુરાઈ નથી. તમે જાગતા હોવ અને ખ્વાબ જોવ તો તે ખ્વાબ તમને તેને હકીકતમાં બદલવા વાસ્તે ખેંચશે.
- ૭) કોઈના પર હસદ કરવો તે શખ્સીયતની મોટામાં મોટી ખામી છે. તમારા પાસે જે છે તે બીજા પાસે નથી. તમારા પાસે જે છે તે તમારા વાસ્તે કીમતીમાં કીમતી છે. તમને જે જોઈએ છે તે ચીઝ ઓછી-વધતી તમને મિલી જ જાય છે તો પછી હસદ કરીને ખૂનને બાલવું કઈ અકલમંદી નથી.
- ૮) જે કઈ ગુઝરી ગયું છે તેને ભુલી જાવ. ગયા વક્તની ખતાઓને યાદ કરીને ખુદને અને તમારા સોહબતીઓને ગમગીન ન કરો. ગુઝરી ગયેલા વક્તના દુઃખને યાદ કરીને હમણાના વક્તની ખુશીને ન બિગાડો. પણ તમે તે ચોક્કસ યાદ રાખો કે, જે ભુલો પાછલ થયેલી છે તે પાછી ન થાવી જોઈએ.
- ૯) ખુદાતઆલાએ તમને ખૂબ મુખ્તસર જિંદગી બખ્શેલી છે. દુનિયામાં થોડા જ અચ્ચામના તમે મહેમાન હોવ અને તેમાં પણ ચાહત-મોહબ્બતનો વક્ત તંગ પડતો હોય તો તમે કોઈના સાથે નફરત કરવાનું અને દુશ્મનીના ખેલ ખેલવાનું કઈ તરહ વિચારી શકો.
- ૧૦) તમારા વીતેલા વક્ત પર તમે સુકૂન રાખો અને એની ખૂબસૂરત પલોને યાદ રાખો તો તમે જે હાલમાં જીવી રહ્યા છો તેને દિલી ફરહત સાથે ઈન્સાફ આપી શકશો.
- ૧૧) તમે પોતે જ તમારી ઝાતને ગમમાં ગરક કરી શકો છો યા કે ખુશીના પર આખીને ઉડાન આપી શકો છો. તમારી ઝાત પર તમે પૂરો કાબૂ રાખો.
- ૧૨) તમે તે ઝરૂર સમઝી લો કે જિંદગી એક સ્કૂલ મુજબ છે, તેમાં તમે કોઈ ચીઝ શીખવા આવેલા છો. તકલીફ-પ્રોબલેમ તો દુનિયાની તાઅલીમનો અતૂટ હિસ્સો છે. તકલીફ હર વક્ત તકલીફ નથી. તેને હલ કરવાની તાકત તમને જિંદગીની ઈમ્તેહાનમાં કામિયાબ બનાવે છે. સ્કૂલમાં જેમ કલાસો બદલાય છે તેમ જિંદગીમાં રોઝ નવી-નવી તકલીફો પેદા થાય છે. આ તકલીફોને દૂર કરવાની આદત અને આવડત તમારી શખ્સીયતને ઉભારે છે.
- ૧૩) ખુશીમાં ખુશ રહેવું તે બધાને આવડતું હોય છે, પણ ગમગીનીમાં ખુશીનો ઈઝહાર કરવો તે અઘરું કામ છે. મુસ્કુરાહટ હઝાર ગમની ચાવી છે.
- ૧૪) તમે હર કોઈને જીતી શકતા નથી તો તમે હારીને બીજાને જીતવાની કોશિશ કરો. ☆

જે શખ્સને એમ હોય કે એને મુશ્કિલ ન અડે તો એને કહો કે “ યા અલી મદદ ” ની વિદ કરે.

ભલાઈ કરવી અને તેનો હુકમ કરવો

ભલાઈને અરબી ઝબાનમાં “બિર્” કહેવાય છે અને જે લોગો ભલાઈના કામોને પોતાની ઝિંદગીનો મકસદ બનાવે તેમને “અબ્રાર” કહેવાય છે. કુરઆને કરીમમાં “અબ્રાર” વાસ્તે આયતે શરીફહ આવેલી છે કે, “ઈબ્નલ અબ્રારા લફી નઈમીન”, યાઅની, ઝરૂર ભલા લોગો જન્નતની નેઅમતોમાં ગશત કરશે, જન્નતી ઝરોખાઓ એ લોગો વાસ્તે મુકરર હશે. શું શાન હશે અબ્રાર લોગોની કે, જે વક્ત કુફ્રાર-બદકાર લોગો હસદ કરીને કહેશે કે, કાશ! હમને આ દરજો હાસિલ થાતો.

મૌલાના અલી સાહેબે જુલફિકાર (અ.સ.) સૈયેદુલ અબ્રાર છે, યાઅની કે ભલાઈ કરનાર તમામ લોગોના સરદાર. તો પછી સાબિત એમ થાય છે કે, જો ભલાઈ ભલું કરનારાઓથી બાકી રહેતી હોય તો ભલું કરનારાઓ તેઓના સરદારથી જ બાકી રહે ને. મૌલાના અલીની ઝિક્કના સબબ જ આજે ભલાઈ દુનિયામાં બાકી છે અને આપ તેનો સરયશમો છો. આપ મૌલાના દમથી જો ભલાઈની સાંસો ચાલતી હોય તો આપના શાહજાદા મૌ. ઈમામ હસન (અ.સ.) અને મૌ. ઈમામ હુસૈન (અ.સ.) ની ભલાઈની શું કૈફીયત હશે! આપ મૌલાએ ભલાઈનો કોઈ દકીકો કે દરસ બાકી રાખો નથી કે, આપે આપના શાહજાદાને ન શીખવો હોય. ઈમામૈન સિબ્તૈન મુમનીન વાસ્તે ભલાઈની રાહમાં શહાદતની એવી મિસાલ કાઈમ કરી ગયા છે કે, કેયામત તક આ ઝમીનની પીઠ પર તે મિલવી નામુસ્કિન છે.

આપ મૌલા ફરમાવતા કે, “અય મારા ફરઝંદો! સહેલાઈ હોય કે મુશ્કેલી-બેવે હાલતમાં તમે ખુદાતઆલાની ખુશીને તાબેઅ રહેજો. તમને દુનિયામાં બ-ઝાહિર બુરાઈ નઝર આવે પણ તેની પાછલ જન્નતની ખુશખબરી હોય તો તે બુરાઈ નથી. જે ચીઝ બ-ઝાહિર ભલાઈ નઝર આવે પણ તેની પાછલ જહન્નમના અઝાબનો ખોફ હોય તો પછી તે ભલાઈ રહેતી નથી. જન્નતના સિવાયની હરએક નેઅમત પસ્ત અને હલકી છે અને જહન્નમ સિવાયની હરએક બલા આફીયત છે.” ☆

નોંધ : આને વાંચા બાદ હિકાયતના મઝમૂલને વાંચવો.

(પેજ નં. ૧૩ નું બાકી)

લોગો અસલી ઝબાનને ભુલી ગયા છે. વોટસએપની આદતને એવી તો ખરાબી ફેલાવેલી છે કે, સ્ટૂડન્ટસ સ્કૂલ-કોલેજની ઈમ્તેહાનમાં પેપર લખે છે તો શોર્ટ સ્પેલીંગ અને મિક્સ ઝબાનમાં જવાબો લખે છે. મોબાઈલ કે ઈન્ટરનેટના ઈસ્તેમાલ પર રોક લગાવવું હવે નામુસ્કિન છે. તો પછી અપને કોશિશ એ કરવી જોઈએ કે, ભલે મોડર્ન ઝમાનાની બધી જ ઈલેક્ટ્રોનિક ચીઝો અપને વાપરીએ પણ અપની ઝબાન તેનો ભોગ ન બને તેની તકેદારી રાખવી હર અલવી મરદ-બૈરો પર વાજિબ છે. ઝબાનની હિફાઝત થાશે તો જમાઅતની હિફાઝત થાશે.

✳ બચપણમાં બચ્યાને તાઅલીમો તરબીયત માદરી ઝબાનમાં જ કેમ આપવી તેના સબબ બનીયે મુજબ છે :

- ૧) બચ્યાનું લાલન-પાલન જે ઝબાનમાં થાય છે, તે જ ઝબાન તે આસાનીથી શીખે છે, સમજે છે અને એમાં જ સહજતાથી તે પોતાના ખયાલનો ઈઝહાર ઉમ્દા રીતે કરે છે.
- ૨) ઝબાન અપને ઘર, સમાજ, મુલક અને વક્ત સાથે જોડે છે. જેમને માદરી ઝબાનમાં તરબીયત નથી મિલતી તેઓ પોતાના વુજૂદના હર પહેલૂથી ગાફિલ, જાહિલ અને અનજાણ રહે છે.
- ૩) માદરી ઝબાનમાં હાસિલ થયેલા ઝિંદગીના સબક અને અખ્લાકના પાયા પર બચ્યાની શખ્સીયતની બહેતરીન તરકકી થાય છે. માદરી ઝબાનમાં તાઅલીમ નહીં લેનારાઓ પોતાની અસ્લીયત, બુનિયાદ અને જડને તલાશ કરી શકતા નથી અને પોતાના જ લોગોમાં ગૈર અને પરાયો બની જાય છે.
- ૪) ઝબાન ફક્ત પરસ્પર ગુફતગૂ કરવાનું સાધન છે, એમ વિચારવું મુનાસિબ નથી. હકીકતમાં ઝબાન અપના વિચારોને લિબાસ પહેરાવે છે, ખૂબસૂરત બનાવે છે. વિચારોની પીંછીથી અને અમલના રંગોથી અખ્લાક (બકીયાહ પેજ નં. ૮ પર)

જે શખ્સને હોય કે એ ઝિકે આખેરતથી ગાફિલ ન રહે તો એને કહો કે કબરોની ઝિયારત કરે.

અલ-મૌલા અલ-મુકદ્દસ (આ.કુ.) ફરમાવે છે કે,

* મુમેનીન! તમે બલા, આફત અને મુસીબતને દૂર કરવા અલ્લાહની બારગાહમાં ફરજ અદા કીધા બાદ દોઆ કરજો અને ઉમ્મ-દરાઝી વાસ્તે સદકો કરજો.

* મુમેનીન! મારા પહેલા યમનમાં ૨૪ દોઆત અને હિન્દુસ્તાનમાં ૧૯ દોઆત આ દાઅવતુલ હક્કની બિદમત કરી ગયા છે. હું હિન્દુસ્તાનનો ૨૦ મો દાઈ છું અને ૪૪ માં દાઈએ મુત્લક તરીકે આ હક્કની મસ્નદ પર નસ્સે જલી બિલ બકીથી કાઈમ થયેલો છું.

* મુમેનીન! મારા માથા પર ઈમામુઝમાન (અ.સ.) નો સાયો છે, મારા મૌલાની તાઈદથી મારી ઝબાન બોલી રહી છે. આના બગૈર મારામાં તાકત કે કુદરત નથી કે હું એક લફઝ પણ બોલી શકું.

* મુમેનીન! તમે સાંભલો છો કે કોઈ ઈન્સેકાલ કરે તો તેની જનાઝાની નમાઝ વાસ્તે મુનાદી ફિરે છે. હમને પણ એ જ મંઝિલ પર જાવાનું છે. કાલે હમારા નામથી મુનાદી નિદા કરશે કે ફલાઈ ભાઈ ગુઝરી ગયા છે અને ફલાઈ વક્ત પર જનાઝાની નમાઝ અદા થાશે. તો તમે મૌત વાસ્તે તૈયાર રહેજો.

* મુમેનીન! તમે શુક કરતા રહો. અલ્લાહતઆલાએ શુક કરનાર મુમેનીન પર સલામ પહેલો છે. શુક કરશો તો અલ્લાહ નેઅમતોમાં ખૂબ વધારો કરશે. ☆

**અશરહ મુબારકહના અર્યામે આહોઝારીની
કુચૂઆતે હુસૈનીયહ સાથે મુશ્ફેકીન
કારેઈનને ૧૪૩૭ હિ. ગું સાલે નૌ મુબારક થાય.
હુમ્મેપુરનૂર વાલિદુલ મુકેનીન (ત.ઉ.શ.),
આ નવા સાલની ઈબ્તેદા સાથે મુમેનીન વાસ્તે
ફલાહો બહેબૂદી અને રિઝકમાં
કુશાદગીની દોઆએ ખાસ ફરમાવે છે.**

ચાલીસ દિન

બેસહદ થે સરવરે દુનિયાઓ દીં ચાલીસ દિન,
થા સરે અર્શો ખુદા ફરશે ઝર્મી ચાલીસ દિન.

સાકિનાને કરબાતા ડો મક્તતે શબ્બીર સે,
નાસએ ઝહરા કી આતી થી સદા ચાલીસ દિન.
દશત મેં કિસને દિયા ગુરબત કે મારોં ડો કફન,
જિસ્મ પર થી ચાદરે ખાકે શિદ્દા ચાલીસ દિન.

શામીઓ ને નૂરે ઐને મુસ્તફા કી તાશ પર,
એક ચિરાગ આ કર ન મક્તલ મેં રખા ચાલીસ દિન.
અરબઈં તક ધૂપ મેં જલતી રહી તાશે હુસૈન,
કિસને દેખે હૈં યે જુલ્મે નારવાં ચાલીસ દિન.

કરબાતા મેં મૈયેતે શેહ કે મુજાવિર થે રસૂલ,
ઔર ખાલી થા મઝારે મુસ્તફા ચાલીસ દિન.
કિસ તરહ રોયે ન આબિદ ખાપ ડો તૈતીસ સાલ,
બેકફન થા દિલબરે ખૈરુન્નિસા ચાલીસ દિન.

શૌકતે મગમૂમ રૂખ્સત કર શહે મઝલૂમ ડો,
રેહ ચુકે મહેમાન શાહે કરબાતા ચાલીસ દિન. ☆

**અકીદા, અમલ, દોઆ, ફાઝિલ દિન-રાત,
રસમ વગૈરા વાસ્તે મુમેનીન
“ અસ-સહીફતુલ તૈયેબીયાહ ” ને દેવડી
પરથી હાસિલ કરીને ગૌરથી પઢે.**

નોંધ : મિશકાતુલ-હાદીના માતહત શાયેઅ થયેલી મૌલાના અલી (અ.સ.) ના કસીદાઓની, સૈ.ફખરુદ્દીન સાહબ (ક.રૂ.) ની બૈતોના મજમૂઆની તેમજ અહલુલબૈત (અ.સ.) ના નૌહાઓની અને મરસીયાઓની CD મુલ્લાં ઈબ્રાહીમભાઈ (વડોદરામાં) અને મુલ્લાં સિરાજભાઈ (મુંબઈમાં) થી કારેઈન હાસિલ કરી શકે છે. આ ભાઈઓના ફોન નંબર નીચે આપેલા છે.

**સાલાના લવાઝેમાત (Yearly Subscription)
₹ ૧૦૦/- (પોસ્ટેજ સાથે)**
મેનેજર :- મુલ્લાં ઇબ્રાહીમ ટી. બરોડાવાલા
નાઝ બોક્ષના ઘરને બાજુમાં, બદરી મોહલ્લા,
વાડી, વડોદરા - ૩૯૦ ૦૧૭. ફોન : ૯૯૦૪૨૨૧૦૯૦.
મુંબઈમાં લવાઝમ લેનાર :- મુલ્લાં સિરાજઅલી અતરવાલા
(નફીસ, મુંબઈ) ફોન : ૯૯૩૦૩૨૧૪૪૦. ☆